

Galutinė bylas nagrinėjančio pareigūno ataskaita ⁽¹⁾**Qualcomm (agresyvus elgesys)****(AT.39711)**

(2019/C 375/06)

1. Įvadas

- (1) Sprendimo projekte, su kuriuo yra susijusi ši ataskaita (toliau – sprendimo projektas), nustatyta, kad nuo 2009 m. liepos 1 d. iki 2011 m. birželio 30 d. įskaitytinai įmonė „Qualcomm Inc.“ (toliau – „Qualcomm“) dviem savo pagrindiniams užsakovams, įmonėms „Huawei“ ir ZTE, mažesne už savikainą kaina tiekė tam tikrą kiekį savo trijų universaliosios judriojo ryšio telekomunikacijų sistemos (UMTS) lustų rinkinių ⁽²⁾, norėdama eliminuoti įmonę „Icera Inc.“ (toliau – „Icera“ ⁽³⁾), kuri tuo metu buvo pagrindinė jos konkurentė pažangios duomenų perdavimo spartos įrenginių rinkos segmente. Sprendimo projekte nurodyta, kad tokiu elgesiu buvo pažeistas SESV 102 straipsnis ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 54 straipsnis.

2. Pradinis tyrimo etapas

- (2) Byla AT.39711 buvo iškelta remiantis 2009 m. birželio 30 d. įmonės „Icera“ Komisijai pateiktu pradiniu skundu, kuris buvo pakeistas 2010 m. balandžio 8 d. peržiūrėta ir atnaujinta versija.
- (3) Komisija pradėjo tyrimą remdamasi šioje versijoje, kuria pakeista ankstesnė versija, pateiktais įtarimais. 2010 m. liepos 26 d. įmonė „Qualcomm“ pateikė pastabas dėl šios versijos.
- (4) 2012 m. gegužės 1 d., gegužės 17 d. ir liepos 31 d. įmonė „Nvidia“, 2011 m. gegužės mėn. įsigijusi įmonę „Icera“, pateikė papildomos informacijos, kuria papildomi ir akcentuojami įtarimai dėl agresyvios kainodaros.
- (5) Nuo 2010 m. birželio mėn. iki 2015 m. balandžio mėn. Komisija įmonėms „Qualcomm“, „Icera“/„Nvidia“ ir kitiems dažnių juostų lustų rinkinių sektoriaus dalyviams nusiuntė kelis prašymus pateikti informaciją. 2013 m. rugpjūčio 8 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas ⁽⁴⁾, remdamasis Sprendimo 2011/695/ES 3 straipsnio 7 dalimi ir 4 straipsnio 2 dalies c punktu, pratęsė įmonei „Qualcomm“ nustatytą terminą atsakyti į vieną iš šių prašymų, pateiktą 2013 m. liepos 10 d. ⁽⁵⁾
- (6) 2014 m. kovo 3 d. Komisijos konkurencijos generalinis direktoratas (toliau – Konkurencijos GD), atsižvelgdamas į 2013 m. įmonės „Qualcomm“ pateiktus prašymus, pateikė šiai įmonei 2009 m. pradinio skundo ir 2010 m. iš dalies pakeisto skundo mažesniu mastu kupiūruotas versijas.
- (7) 2015 m. liepos 16 d. Komisija pradėjo bylos AT.39711 dėl įmonės „Qualcomm“ nagrinėjimą, kaip nustatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 ⁽⁶⁾ 11 straipsnio 6 dalyje ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 773/2004 ⁽⁷⁾ 2 straipsnio 1 dalyje.

⁽¹⁾ Pagal 2011 m. spalio 13 d. Europos Komisijos Pirmininko sprendimo 2011/695/ES dėl bylas nagrinėjančio pareigūno pareigybės ir įgaliojimų nagrinėjant tam tikras konkurencijos bylas (OL L 275, 2011 10 20, p. 29) (toliau – Sprendimas 2011/695/ES) 16 ir 17 straipsnius.

⁽²⁾ Tai yra dažnių juostų lustų rinkiniai (komponentai, korinio ryšio prietaisuose padedantys sukurti judrųjį ryšį), kurių veikimas pagrįstas korinio ryšio technologijos standartu „Universalioji judriojo ryšio telekomunikacijų sistema“ ir kurie atitinka šį standartą.

⁽³⁾ 2011 m. gegužės mėn. įmonė „Icera“ įsigijo įmonę „Nvidia Inc.“ (toliau – „Nvidia“) ir įmonė „Icera“ tapo įmonei „Nvidia“ nuosavybės teise visiškai priklausančia patronuojamąja įmone, todėl įmonė „Nvidia“ atstovavo įmonei „Icera“ kaip skundo pateikėja.

⁽⁴⁾ Iki 2015 m. gruodžio 3 d. bylas nagrinėjančio pareigūno pareigas šioje byloje ėjo Wouteris Wilsas.

⁽⁵⁾ Bylas nagrinėjantis pareigūnas pratęsė atitinkamą terminą iki 2013 m. lapkričio 18 d. Vėliau, įmonei „Qualcomm“ paprašius, Konkurencijos GD šį terminą dar pratęsė iki 2013 m. gruodžio 2 d.

⁽⁶⁾ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1/2003).

⁽⁷⁾ 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal Sutarties 81 ir 82 straipsnius tvarkos (OL L 123, 2004 4 27, p. 18) su pakeitimais, padarytais 2015 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/1348 (OL L 208, 2015 8 5, p. 3) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 773/2004).

- (8) Atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 3 d. Konkurencijos GD ir įmonės „Qualcomm“ susitikimo esamai padėčiai aptarti rezultatus, 2015 m. rugsėjo 11 d. Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ pateikė 4 punkte minėtą įmonės „Nvidia“ pateiktą informaciją.

3. Pirmasis prieštaravimo pareiškimas

- (9) 2015 m. gruodžio 8 d. Komisija, remdamasi Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 1 dalimi ir Reglamento (EB) Nr. 773/2004 10 straipsnio 1 dalimi, priėmė įmonei „Qualcomm“ skirtą prieštaravimo pareiškimą.

3.1. *Galimybė susipažinti su byla pateikus prieštaravimo pareiškimą*

- (10) 2015 m. gruodžio 21 d. Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ pateikė elektroninėje laikmenoje įrašytus dokumentus, kad, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 2 dalimi, įmonė galėtų susipažinti su bylos AT.39711 tyrimo medžiaga. Vėliau Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ pateikė papildomą medžiagą, būtent mažesniu mastu kupiūruotas trečiosios šalies pateiktų dokumentų versijas. Tačiau Konkurencijos GD ir įmonė „Qualcomm“ negalėjo išspręsti visų klausimų, susijusių su galimybe susipažinti su byla.

- (11) 2016 m. balandžio 18 d. man siūstu raštu įmonė „Qualcomm“ pagal Sprendimo 2011/695/ES 3 straipsnio 7 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį paprašė suteikti jai galimybę papildomai susipažinti su tam tikra bylos medžiaga arba, kur reikia, ją patikslinti. 2016 m. liepos 13 d. mano sprendime apibūdinama, kaip nagrinėjau daug atitinkamų prašymų, stengdamasis išlaikyti pusiausvyrą tarp įmonės „Qualcomm“ teisės būti išklaustyta ir konkurencinių konfidencialumo interesų. Iš esmės juose buvo prašoma pateikti kai kurių dokumentų, gautų iš įmonės „Icera“/„Nvidia“ ir įvairių kitų trečiųjų šalių, mažesniu mastu kupiūruotas versijas. Tam, kad būtų galima išklausti susijusių informacijos teikėjų⁽⁸⁾ ir prireikus parengti naujas atitinkamų dokumentų versijas, prirėkė laiko, nes apskritai reikėjo aktyviai susirašinėti.

3.2. *Įmonei „Qualcomm“ nustatytas terminas pateikti rašytinį atsakymą į prieštaravimo pareiškimą*

- (12) Kartu su prieštaravimo pareiškimu išsiųstame lydraštyje buvo nurodyta, kad įmonė „Qualcomm“ rašytinį atsakymą į prieštaravimo pareiškimą turi pateikti per keturis mėnesius. Nustatant šį terminą buvo atsižvelgta visų pirma į bylos dydį ir pobūdį, prieštaravimo pareiškimo turinį ir į tai, kad prieštaravimo pareiškimo priėmimo dieną prieštaravimo pareiškimas įmonės „Qualcomm“ atžvilgiu buvo priimtas ir byloje AT.40220 – Qualcomm (*mokėjimai už išimtinumą*). Šis terminas byloje AT.39711 turėjo būti pradėtas skaičiuoti iš esmės nuo galimybės susipažinti su byla suteikimo dienos. Atsižvelgdamas į įmonės „Qualcomm“ prašymą Konkurencijos GD nukėlė galutinį įmonės „Qualcomm“ rašytinio atsakymo pateikimo terminą į 2016 m. gegužės 6 d.

- (13) Man adresuotame 2016 m. balandžio 18 d. rašte, nurodytame 11 punkte, įmonė „Qualcomm“ nesutiko su patikslintu galutiniu terminu – 2016 m. gegužės 6 d., taip siekdama gauti daugiau laiko. 2016 m. balandžio 29 d. e. paštu įmonei „Qualcomm“ nurodžiau, kad sustabdau įmonės „Qualcomm“ rašytinio atsakymo į prieštaravimo pareiškimą pateikimo termino skaičiavimą.

- (14) Savo 2016 m. liepos 13 d. sprendime (žr. 11 punktą) panaikinau šį sustabdymą ir nustačiau naują galutinį terminą įmonei „Qualcomm“ pateikti rašytinį atsakymą į prieštaravimo pareiškimą – 2016 m. rugpjūčio 15 d. Tą dieną įmonė „Qualcomm“ pateikė savo rašytinį atsakymą (toliau – atsakymas į prieštaravimo pareiškimą).

3.3. *Pirmasis žodinis bylos nagrinėjimas*

- (15) 2016 m. lapkričio 10 d. įmonė „Qualcomm“ išdėstė savo argumentus žodiniame bylos nagrinėjime, kurio ji prašė savo atsakyme į prieštaravimo pareiškimą⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Kaip reikalaujama visų pirma 1986 m. birželio 24 d. Sprendimo *Akzo Chemie/Komisija*, 53/85, EU:C:1986:256, 30 ir 31 punktuose.

⁽⁹⁾ Šiame žodiniame nagrinėjime taip pat dalyvavo įmonė „Nvidia“/„Icera“.

4. Suinteresuotasis trečiasis asmuo

- (16) Vadovaudamasis Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 3 dalimi, Reglamento (EB) Nr. 773/2004 13 straipsnio 1 dalimi ir Sprendimo 2011/695/ES 5 straipsniu, 2016 m. gegužės mėn. į bylą AT.39711 įtraukiau suinteresuotąjį trečiąjį asmenį. Vadovaudamasis Reglamento (EB) Nr. 773/2004 13 straipsnio 1 dalimi, 2016 m. liepos mėn. Konkurencijos GD raštu informavo tą suinteresuotąjį trečiąjį asmenį apie procedūros pobūdį ir dalyką ⁽¹⁰⁾ ir nustatė terminą, per kurį šis asmuo galėjo raštu pareikšti savo nuomonę. 2016 m. rugpjūčio mėn. suinteresuotasis trečiasis asmuo e. paštu nurodė Konkurencijos GD, kad neturi jokių pastabų. Suinteresuotasis trečiasis asmuo neprašė leisti dalyvauti žodiniame bylos nagrinėjime ir daugiau nebedalyvavo nagrinėjant bylą AT.39711.

5. Kitos tyrimo priemonės ir susijęs bylinėjimasis

- (17) Po pirmojo žodinio bylos nagrinėjimo Komisija, atsižvelgdama į rašytinį ir žodinį įmonės „Qualcomm“ atsakymą į prieštaravimo pareiškimą, ėmėsi kitų tyrimo priemonių.
- (18) Visų pirma, Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 18 straipsnio 2 dalį 2017 m. sausio 30 d. įmonei „Qualcomm“ nusiuntė prašymą pateikti informaciją. Įmonė „Qualcomm“ atsakymo nepateikė. 2017 m. kovo 31 d. Komisija pareikalavo šios informacijos, priimdama sprendimą pagal to reglamento 18 straipsnio 3 dalį (toliau – sprendimas dėl prašymo pateikti informaciją). 2017 m. Komisija taip pat nusiuntė prašymus pateikti informaciją įmonei „Nvidia“ ir dviem trečiosioms šalims.
- (19) 2017 m. balandžio 10 d. raštu įmonė „Qualcomm“ paprašė atsakymo į sprendimą dėl prašymo pateikti informaciją terminą pratęsti iki 2017 m. liepos 28 d. 2017 m. balandžio 26 d. Konkurencijos GD atmetė tame rašte pateiktus argumentus, tačiau „iš mandagumo“ leido įmonei „Qualcomm“ atsakyti į kai kuriuos sprendime dėl prašymo pateikti informaciją pateiktus klausimus iki 2017 m. gegužės 26 d., o į kitus sprendime dėl prašymo pateikti informaciją nurodytus klausimus – iki 2017 m. birželio 9 d.
- (20) 2017 m. gegužės 8 d. įmonė „Qualcomm“, vadovaudamasi Sprendimo 2011/695/ES 4 straipsnio 2 dalies c punktu, nesutiko su šiais galutiniais terminais. 2017 m. gegužės 15 d. sprendimu juos atitinkamai pakeičiau į 2017 m. birželio 16 d. ir birželio 30 d. Įmonė „Qualcomm“ pateikė savo motyvuotą atsakymą į sprendimą dėl prašymo pateikti informaciją, laikydamasi šių patikslintų galutinių terminų.
- (21) Vėliau Komisija įmonei „Qualcomm“ pateikė klausimus, skirtus informacijai patikslinti. Be to, 2017 m. lapkričio 10 d. Komisija, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1/2003 18 straipsnio 2 dalimi, įmonei „Qualcomm“ nusiuntė papildomą prašymą pateikti informaciją.
- (22) 2017 m. birželio 13 d. įmonė „Qualcomm“ pateikė prašymą panaikinti sprendimą dėl prašymo pateikti informaciją ir paprašė laikotarpiu, kol bus priimtas sprendimas dėl šio prašymo, taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kuriomis suvaržomas sprendimo dėl prašymo pateikti informaciją vykdymas. 2017 m. liepos mėn. Bendrojo Teismo pirmininkas atmetė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių ⁽¹¹⁾. 2019 m. balandžio mėn. Bendrasis Teismas atmetė įmonės „Qualcomm“ prašymą dėl sprendimo panaikinimo ⁽¹²⁾.

6. Papildomas prieštaravimo pareiškimas

- (23) 2018 m. liepos 19 d. Komisija priėmė įmonės „Qualcomm“ atžvilgiu papildomą prieštaravimo pareiškimą. Palyginti su prieštaravimo pareiškimu, papildomame prieštaravimo pareiškime konkrečiai buvo nurodyta trumpesnė agresyvaus elgesio trukmė ir naudojama patikslinta įmonės „Qualcomm“ kainų ir sąnaudų, susijusių su tariamai agresyviu pardavimu, palyginimo metodika.

6.1. Galimybė susipažinti su byla pateikus papildomą prieštaravimo pareiškimą

- (24) 2018 m. liepos 31 d. Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ pateikė elektroninę laikmeną su dokumentų, su kuriais galima susipažinti ir kurie buvo įtraukti į Komisijos tyrimo medžiagą priėmus prieštaravimo pareiškimą, kopijomis.

⁽¹⁰⁾ Pateikdamas nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo santrauką.

⁽¹¹⁾ 2017 m. liepos 12 d. Nutartis, *Qualcomm ir Qualcomm Europe/Komisija*, T-371/17 R, EU:T:2017:485.

⁽¹²⁾ 2019 m. balandžio 9 d. Sprendimas *Qualcomm ir Qualcomm Europe/Komisija*, T-371/17, EU:T:2019:232.

- (25) 2018 m. rugpjūčio 8 d. raštu įmonė „Qualcomm“ paprašė Konkurencijos GD, be kitų dalykų, leisti išsamiau susipažinti ir su tais dokumentais, kurie buvo įtraukti į tyrimo medžiagą priimant prieštaravimo pareiškimą, tačiau juose esanti informacija po tam tikro laiko, pasak įmonės „Qualcomm“, nebegalėjo būti laikoma visiškai konfidencialia. 2018 m. rugpjūčio 14 d. raštu Konkurencijos GD šį prašymą atmetė. Šiame rašte taip pat buvo aptarti kiti įmonės „Qualcomm“ 2018 m. rugpjūčio 8 d. rašte išskelti klausimai.
- (26) 2018 m. rugsėjo 19 d. gavau įmonės „Qualcomm“ motyvuotą prašymą suteikti galimybę išsamiau susipažinti su byla. Tačiau šis prašymas iš esmės skyrėsi nuo bendresnio pobūdžio prašymo, kuris buvo atsiųstas Konkurencijos GD 2018 m. rugpjūčio 8 d. (žr. 25 punktą). Atsižvelgdamas į Sprendimo 2011/295/ES 3 straipsnio 7 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, konstatavau, kad 2018 m. rugsėjo 19 d. įmonės „Qualcomm“ prašymas nebuvo pakankamai argumentuotas, kad galėčiau atlikti nepriklausomą vertinimą. 2018 m. rugsėjo 21 d. e. paštu informavau įmonę „Qualcomm“, kad persiunčiau šį prašymą Konkurencijos GD.
- (27) 2018 m. rugsėjo 28 d. Konkurencijos GD atsakė į 2018 m. rugsėjo 19 d. įmonės „Qualcomm“ raštą. Visų pirma, Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ suteikė galimybę išsamiau susipažinti su dauguma šios įmonės išvardytų dokumentų ir paaiškino, kad informacijos, esančios tam tikrų tyrimo medžiagos dokumentų pradinėse versijose, pašalinimas buvo sietinas su įmonės „Nvidia“ reikalavimais dėl profesinės paslapties apsaugos.
- (28) 2018 m. spalio 4 d. raštu įmonė „Qualcomm“ pateikė Konkurencijos GD kelis skundus, daugiausia susijusius su 2018 m. rugsėjo 28 d. Konkurencijos GD rašte pateiktais paaiškinimais dėl įmonės „Nvidia“ reikalavimų dėl profesinės paslapties apsaugos. 2018 m. spalio 9 d. raštu Konkurencijos GD atsakė į šiuos skundus.
- (29) 2018 m. spalio 12 d. įmonė „Qualcomm“ kreipėsi į mane raštu, kuriame iš esmės pateikė tris prašymus: i) kad Konkurencijos GD nurodyčiau „patvirtinti, ar nustatė, kad <...> [nurodytuose dokumentuose] tam tikri duomenys buvo pašalinti remiantis teisėtais pareiškimais dėl profesinės paslapties apsaugos <...>“; ii) „suteikti galimybę susipažinti su nekupiūruotomis“ tam tikrų dokumentų, kurių kupiūruotas versijas įmonė „Qualcomm“ jau turi, versijomis, ir iii) kad Konkurencijos GD nurodyčiau „atsižvelgti į įmonės „Qualcomm“ prašymą pateikti visus dokumentus, su kuriais faktiškai buvo galima susipažinti, nepriklausomai nuo [bylos] rodyklėje pažymėto indekso“.
- (30) Savo 2018 m. lapkričio 7 d. sprendime paaiškinau, kad 29 punkte apibūdintas pirmas įmonės „Qualcomm“ prašymas nėra susijęs su galimybe susipažinti su byla ir kad bylas nagrinėjantis pareigūnas neturi sprendžiamosios galios nurodyti imtis tokio pobūdžio veiksmų. Dėl antro 29 punkte apibūdinto prašymo konstatavau, kad jis buvo patenkintas iki šio sprendimo priėmimo, nes tuo metu dvi suinteresuotosios trečiosios šalys buvo atsakiusios savo atitinkamų reikalavimų dėl konfidencialumo. Trečią įmonės „Qualcomm“ prašymą patenkinau. Taigi, 2018 m. lapkričio 8 d. Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ nusiuntė raštą, kuriame iš esmės paaiškino, kad tyrimo medžiagos indeksas buvo teisingas.

6.2. Įmonei „Qualcomm“ nustatytas terminas pateikti rašytinį atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą

- (31) Pradžioje Komisija įmonei „Qualcomm“ nustatė aštuonių savaičių terminą pateikti rašytinį atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą. 2018 m. rugpjūčio 2 d. įmonė „Qualcomm“ papildomai paprašė Konkurencijos GD „mažiausiai <...> dar trijų mėnesių nuo darbo dienos, einančios po tos dienos, kai buvo suteikta galimybė susipažinti su byla“. 2018 m. rugpjūčio 9 d. raštu Konkurencijos GD įmonei „Qualcomm“ „iš mandagumo“ laikotarpį pratęsė dviem savaitėms, nukeldamas galutinį terminą į 2018 m. spalio 10 d.
- (32) Nepatenkinta sprendimu, įmonė „Qualcomm“, remdamasi Sprendimo 2011/695/ES 9 straipsniu, 2018 m. rugpjūčio 14 d. paprašė „pratęsti terminą iki 2018 m. gruodžio 23 d.“ 2018 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu bylas nagrinėjantis pareigūnas ⁽¹³⁾ nustatė patikslintą galutinį terminą – 2018 m. spalio 22 d.
- (33) Patikslinto galutinio termino dieną įmonė „Qualcomm“ pateikė rašytinį atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą.

⁽¹³⁾ Man nesant šį sprendimą priėmė Wouteris Wilsas.

6.3. *Antrasis žodinis nagrinėjimas ir susiję klausimai*

- (34) Savo atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą įmonė „Qualcomm“ paprašė žodinio bylos nagrinėjimo.
- (35) Pradžioje šis antrasis žodinis nagrinėjimas buvo paskirtas antradienį, 2018 m. gruodžio 11 d. Penktadienį, 2018 m. gruodžio 7 d., įmonė „Qualcomm“ paprašė nukelti šį nagrinėjimą iki 2019 m. sausio mėn. pradžios. Atsižvelgdamas į konkrečias įmonės „Qualcomm“ nurodytas priežastis, nukėliau šį nagrinėjimą į 2019 m. sausio 10 d. 2018 m. gruodžio 19 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas atmetė įmonės „Qualcomm“ vėlesnį prašymą nukelti nagrinėjimą į kitą 2019 m. sausio mėn. savaitę⁽¹⁴⁾. Taigi, antrasis žodinis nagrinėjimas įvyko 2019 m. sausio 10 d.
- (36) 2019 m. balandžio 25 d. įmonė „Qualcomm“ savo iniciatyva nusiuntė Komisijai „dokumentus, atsižvelgiant į [antrąjį] žodinį nagrinėjimą“.

7. Faktų pranešimas

- (37) 2019 m. vasario 22 d. Komisija nusiuntė įmonei „Qualcomm“ faktų pranešimą. Šis pranešimas (toliau – faktų pranešimas) buvo skirtas: i) pateikti įmonei „Qualcomm“ paaiškinimų dėl tam tikrų papildomame prieštaravimo pareiškime nurodytų aspektų, su kuriais įmonė „Qualcomm“ savo atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą nesutiko; ii) informuoti įmonę „Qualcomm“ apie anksčiau buvusius įrodymus, kurie konkrečiai nebuvo paminėti prieštaravimo pareiškime arba papildomame prieštaravimo pareiškime, ir iii) atkreipti įmonės „Qualcomm“ dėmesį į neįžymius papildomame prieštaravimo pareiškime pateiktos kainos ir sąnaudų analizės atnaujinimus.

7.1. *Galimybė susipažinti su byla, susijusi su faktų pranešimu*

- (38) Prie faktų pranešimo buvo pridėtas priedas, kurį sudarė „visų po papildomo prieštaravimo pareiškimo priėmimo bylos medžiagoje užregistruotų dokumentų, kuriuose atsispindi ryšiai su trečiosiomis šalimis, versijos, su kuriomis galima susipažinti ir kurios anksčiau nebuvo pateiktos įmonei „Qualcomm“, taip pat kiti du dokumentai“.
- (39) Vienas iš šių „kitų dviejų dokumentų“ buvo pradinė (nekupiūruota) lentelinės skaičiuoklės, dėl kurios jos rengėjas iki man priimant 30 punkte minėtą sprendimą atsisakė reikalavimų dėl konfidencialumo, versija (toliau – išsami lentelinės skaičiuoklės versija), tačiau dėl „persiuntimo klaidos“ 2018 m. spalio 19 d. įmonei „Qualcomm“ buvo nusiųsta ankstesnė kupiūruota šio dokumento versija, o ne išsamus pradinės formos dokumentas (žr. 53 punktą ir 54 punktus toliau).

7.2. *Galutinis atsakymo į faktų pranešimą terminas*

- (40) Pradžioje nustatytas galutinis atsakymo į faktų pranešimą terminas buvo 2019 m. kovo 12 d. 2019 m. kovo 8 d. įmonei „Qualcomm“ skirtu raštu Konkurencijos GD „iš mandagumo“ pakeitė šį galutinį terminą į penktadienį, 2019 m. kovo 22 d., nors ir laikėsi nuomonės, kad argumentai, pateikti 2019 m. kovo 1 d. įmonės „Qualcomm“ prašyme pratęsti terminą, buvo nepagrįsti.
- (41) 2019 m. kovo 12 d. e. pašto pranešimu atmečiau įmonės „Qualcomm“ 2019 m. kovo 8 d. prašymą atsakymo į faktų pranešimą terminą pratęsti iki 2019 m. balandžio 9 d.
- (42) Vėliau Konkurencijos GD patenkino įmonės „Qualcomm“ 2019 m. kovo 19 d. prašymą leisti pateikti savo pastabas dėl faktų pranešimo iki pirmadienio, 2019 m. kovo 25 d. Įmonė „Qualcomm“ pateikė šias pastabas sekmadienį, 2019 m. kovo 24 d.

⁽¹⁴⁾ Man nesant šį sprendimą priėmė Wouteris Wilsas.

7.3. Įmonės „Qualcomm“ prašymo dėl trečiojo žodinio nagrinėjimo atmetimas

- (43) Pateikdama savo pastabas dėl faktų pranešimo, įmonė „Qualcomm“, be kita ko, tvirtino, kad šis faktų pranešimas yra „iš esmės ne faktų pranešimas“, bet „dar vienas prieštaravimo pareiškimas“. Todėl šių pastabų išnašoje įmonė „Qualcomm“ prašė dar vieno žodinio nagrinėjimo.
- (44) 2019 m. balandžio 26 d. e. pašto pranešimu įmonei „Qualcomm“ atmečiau tuos tvirtinimus ir prašymą ⁽¹⁵⁾.

8. Įmonės „Qualcomm“ nurodytos procedūrinės problemos

8.1. Tariamasis terminų netinkamumas

8.1.1. Atsakymo į prieštaravimo pareiškimą terminas

- (45) Atsakyme į prieštaravimo pareiškimą, be kita ko, buvo pareikštas nusiskundimas, kad pailgintas rašytinio atsakymo į prieštaravimo pareiškimą terminas buvo nepakankamas, kad įmonė „Qualcomm“ galėtų tinkamai parengti atsakymą į prieštaravimo pareiškimą. Būtent, įmonė „Qualcomm“ tvirtino, kad šis terminas yra neproporcingas ir prieštarauja pagrindiniams ES teisės principams, pavyzdžiui, teisei į gynybą ir šalių lygiateisiškumą, kurie buvo būtini, kad įmonė „Qualcomm“ galėtų parengti savo gynybą, ir šis terminas atsakyme į prieštaravimo pareiškimą buvo apibūdintas kaip „bylas nagrinėjančio pareigūno papildomai skirtas laikas atsakyti į prieštaravimo pareiškimą, suteiktas 2016 m. liepos 13 d. jam nustačius naują terminą“.
- (46) Kaip matyti iš 9–14 punktų ir priešingai, nei teigiama atsakyme į prieštaravimo pareiškimą, įmonei „Qualcomm“ iš viso buvo skirtas daugiau kaip aštuonių mėnesių terminas parengti atsakymą į prieštaravimo pareiškimą. Tokia trukmė atrodo pakankama, kad įmonė „Qualcomm“ būtų galėjusi veiksmingai pasinaudoti savo teise būti išklausyti raštu ⁽¹⁶⁾, turint omenyje reikalavimą nepagrįstai nevilkinti proceso ⁽¹⁷⁾ ir nepriklausomai nuo to, kad daugiau kaip šešis šio laikotarpio mėnesius įmonė „Qualcomm“ taip pat rengė savo atsakymą į kitą prieštaravimo pareiškimą, kuris buvo priimtas tą pačią dieną kaip ir prieštaravimo pareiškimas byloje AT.40220 Qualcomm (išimtinumas).
- (47) Atsakyme į prieštaravimo pareiškimą pateiktas tvirtinimas dėl netinkamo ir „neproporcingo“ termino parengti atsakymą į prieštaravimo pareiškimą yra grindžiamas teiginiu, kad įmonė „Qualcomm“ galėjo pradėti rengti atsakymą į prieštaravimo pareiškimą tik tada, kai 2016 m. liepos 13 d. panaikinau atsakymo į prieštaravimo pareiškimą pateikimo termino skaičiavimo sustabdymą. Tačiau, 2015 m. gruodžio mėn. pradžioje gavusi prieštaravimo pareiškimą, įmonė „Qualcomm“ galėjo pradėti rengti savo atsakymą į prieštaravimo pareiškimą.

8.1.2. Atsakymo į papildomą prieštaravimo pareiškimą terminas

- (48) Atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą įmonė „Qualcomm“ pareiškė nusiskundimą, kad visas laikas, kurį Komisija skyrė atsakymui į papildomą prieštaravimo pareiškimą parengti, buvo „nepakankamas ir neproporcingas“. Tačiau atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą nenurodoma, dėl kokių priežasčių įmonė „Qualcomm“ laikosi nuomonės, kad peržiūrėtas terminas atsakyti į papildomą prieštaravimo pareiškimą buvo „nepakankamas“ arba kodėl kilo pavojus jos teisėms į gynybą. 32 punkte minėtame 2018 m. rugpjūčio 20 d. sprendime dėl termino pratęsimo bylas nagrinėjantis pareigūnas jau atsižvelgė į bylos AT.39711 pakeitimų, padarytų dėl papildomo prieštaravimo pareiškimo, mastą. Kalbant apie įmonės „Qualcomm“ teiginį, kad atsakymui į papildomą prieštaravimo pareiškimą skirtas laikotarpis buvo „neproporcingas“, paprasčiausiai susiejus atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą pateiktą įmonės „Qualcomm“ veiksmų, kurių ji ėmėsi, kad laikytųsi šio termino, apibūdinimą su laikotarpiu nuo pirmojo žodinio bylos nagrinėjimo iki papildomo prieštaravimo pareiškimo pateikimo, negalima įrodyti to, ką įmonė „Qualcomm“, panašu, laikė neteisėtai nepakankamu proporcingumu tarp atsakymui į papildomą prieštaravimo pareiškimą nustatyto termino ir laiko, kurį Komisija užtruko atlikdama visus veiksmus, reikalingus papildomam prieštaravimo pareiškimui parengti.

⁽¹⁵⁾ Kitaip nei (papildomas) prieštaravimo pareiškimas, faktų pranešimas nesuteikia jo adresatams teisės per žodinį bylos nagrinėjimą išdėstyti savo rašytinių atsakymų argumentus.

⁽¹⁶⁾ Iki 2016 m. liepos 8 d. įmonei „Qualcomm“ buvo sudaryta galimybė dalimis susipažinti su visa papildoma susipažinimo su byla medžiaga, kurią, kaip konstatavau savo 2016 m. liepos 13 d. sprendime, turėjo teisę gauti įmonė „Qualcomm“.

⁽¹⁷⁾ Šis reikalavimas yra vienas iš aspektų, į kuriuos pagal Sprendimo 2011/695/ES 9 straipsnio 1 dalį bylas nagrinėjantis pareigūnas turi atsižvelgti spręsdamas, ar būtina pratęsti rašytinio atsakymo į prieštaravimo pareiškimą terminą.

8.2. *Galimybė susipažinti su byla*

8.2.1. *Galimybė susipažinti su byla pateikus prieštaravimo pareiškimą*

- (49) Atsakyme į prieštaravimo pareiškimą įmonė „Qualcomm“ išreiškė nusiskundimą dėl to, kokių mastu konfidencialumo užtikrinimo tikslais buvo pašalinti duomenys iš dokumentų, kurie pradžioje buvo pateikti įmonei „Qualcomm“, kad ji galėtų susipažinti su byla. Tačiau atsakyme į prieštaravimo pareiškimą įmonė „Qualcomm“ pripažino, kad „[p]o bylas nagrinėjančio pareigūno peržiūros [po kurios priėmiau savo 2016 m. liepos 13 d. sprendimą] įmonė „Qualcomm“ gavo papildomas mažesniu mastu kupiūruotas bylos dokumentų versijas“. Atsakyme į prieštaravimo pareiškimą taip pat iš esmės pripažinta, kad šia peržiūra buvo išspręsta problema, susijusi su trečiųjų šalių reikalavimų dėl tų dokumentų konfidencialumo teisėtumu.

8.2.2. *Galimybė susipažinti su byla pateikus papildomą prieštaravimo pareiškimą*

- (50) Atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą tvirtinama, kad įmonės „Qualcomm“ gynybos teisių pažeidimą dėl įmonės „Qualcomm“ manymu, nepakankamo laikotarpio atsakyti į papildomą prieštaravimo pareiškimą (žr. 48 punktą) „padidino daugybę susipažinimo su byla problemų, ir kai kurios iš jų lieka [liko] neišspręstos“.
- (51) Neaišku, kokias susipažinimo su byla problemas įmonė „Qualcomm“ laikė „likusiomis neišspręstomis“. Atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą nenurodyta jokia problema, kurios Komisija nebūtų išsprendusi prieš įmonei „Qualcomm“ pateikiant atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą. Iš esmės atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą sudarė vien tik tvirtinimas, kad, be jau minėto laikotarpio, kurį įmonė „Qualcomm“ laikė nepakankamu pateikti atsakymą į papildomą prieštaravimo pareiškimą, šiame dokumente apibūdintos susipažinimo su byla problemos rimtai ir nepataisomai pakenkė įmonės „Qualcomm“ gynybos galimybėms.

8.2.3. *Pavėluotas išsamios lentelinės skaičiuoklės versijos perdavimas*

- (52) Atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą buvo teigiama, kad išsami dokumento, kurį įmonė „Qualcomm“ pavadino „lemiamu“ dokumentu, versija jai buvo pateikta netinkamai, likus tik vienai darbo dienai iki atsakymo į papildomą prieštaravimo pareiškimą pateikimo galutinio termino. Tačiau esminis atsakymo į papildomą prieštaravimo pareiškimą argumentas, tariamai pagrįstas šia to dokumento versija, taip pat lengvai galėjo būti pagrįstas to paties dokumento kupiūruota versija, su kuria buvo galima susipažinti anksčiau.
- (53) Iš tikrųjų vėliau paaiškėjo, kad tas argumentas faktiškai buvo grindžiamas kupiūruota versija, su kuria buvo galima susipažinti anksčiau. Taip yra todėl, kad aptariamasis dokumentas yra išsamios lentelinės skaičiuoklės versija, kuri, kaip minėta 39 punkte, pradinės formos buvo išsiųsta įmonei „Qualcomm“ tik po to, kai buvo pateiktas atsakymas į papildomą prieštaravimo pareiškimą.
- (54) Remiantis įmonės „Qualcomm“ atsakymu į faktų pranešimą, „pavėluotas“ išsamios lentelinės skaičiuoklės versijos perdavimas pakenkė šios įmonės teisėms į gynybą. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad įmonė „Qualcomm“ niekada nepateikė dokumentų, konkrečiai susijusių su informacija, kuri buvo pašalinta ankstesnėje šio dokumento versijoje, šis tvirtinimas yra nepagrįstas.

8.3. *Tvirtinimas apie netinkamai ir ne laiku atliktą tyrimą*

- (55) Atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą tvirtinama, kad Komisijos tyrimui buvo netinkamai vadovaujama ir jis buvo neįprastai ilgas, todėl turėjo poveikį įmonės „Qualcomm“ galimybei tinkamai vykdyti savo gynybą.

- (56) Administracinių procedūrų trukmės pagrįstumą turi įvertinti, jei reikia, ES teismai, atsižvelgdami į konkrečias kiekvienos bylos aplinkybes ir ypač į bylos pobūdį, įvairius vykdomus procedūrinius etapus, bylos sudėtingumą, jos svarbą įvairioms dalyvaujančioms šalims, taip pat suinteresuotosios šalies ir Komisijos elgesį⁽¹⁸⁾. Tačiau šis kriterijų sąrašas nėra baigtinis ir vertinant, ar aptariamas terminas yra pagrįstas, nereikalaujama sistemiškai nagrinėti visų bylos aplinkybių, atsižvelgiant į kiekvieną iš jų, jei proceso trukmė atrodo pagrįsta vienos jų atžvilgiu. Šių kriterijų tikslas yra nustatyti, ar laikas, skirtas bylai nagrinėti, yra pagrįstas. Todėl bylos sudėtingumas ar vilkinimu pasižymintis suinteresuotosios šalies elgesys gali būti laikomi pateisinančiais trukmę, kuri iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti per ilga⁽¹⁹⁾.
- (57) Šiuo atveju nemanau, kad proceso trukmė sutrukdė įmonei „Qualcomm“ veiksmingai naudotis savo teisėmis į gynybą. Be kita ko, byla nuo pat pradžių buvo techninio pobūdžio ir gana sudėtinga. Kaip matyti iš 2–4 punktų, Komisijai 2009 m. pateiktame ir 2010 m. peržiūrėtame skunde buvo nurodytas tariamas įmonės „Qualcomm“ piktnaudžiavimas, susijęs su įvairiais aspektais, tačiau tik 2012 m. įtariama agresyvi kainodara tapo svarbiausiu skundo pateikėjo įtarimų ir Komisijos tyrimo aspektu. Įmonės „Qualcomm“ skundai dėl to, kad proceso trukmė apsunkino įmonės gynybą, yra vertinami atsižvelgiant į tai, kad, kaip jau pažymėjo Bendrasis Teismas byloje AT.39711 (žr. 22 punktą), kadangi įmonė „Qualcomm“ nuo 2010 m. birželio 7 d. jau buvo gavusi prašymus pateikti informaciją pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 18 straipsnio 2 ir 3 dalis, ji privalėjo bent jau nuo tos dienos dėti visas pastangas ir imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų išsaugoti įrodymai, kuriais ji galėjo pagrįstai pasinaudoti⁽²⁰⁾. Bet koku atveju nepanašu, kad proceso trukmė būtų trukdžiusi įmonei „Qualcomm“ vykdyti savo gynybą. Pavyzdžiui, atsižvelgdama į kritiką, kurią įmonė „Qualcomm“ išsakė dėl prieštaravimo pareiškimo naudodamasi teise būti išklaustyta, Komisija atnaujino savo argumentus, kaip tai jai leidžiama pagal atitinkamą teismo praktiką (žr. 59 punktą). Atitinkamai dėl papildomo prieštaravimo pareiškimo rengimo ir įmonės „Qualcomm“ atsakymo į papildomą prieštaravimo pareiškimą nagrinėjimo proceso trukmė neišvengiamai pailgėjo, bet jos negalima laikyti nepagrįsta.

8.4. Tvirtinimai dėl kaltinamojo šališkumo ir nesąžiningo tyrimo

- (58) Kadangi įmonė „Qualcomm“ turėjo teisėtų lūkesčių, kad i) Komisija nustatys faktus iki prieštaravimo pareiškimo pateikimo ir ii) Komisija nutrauks tyrimą po pirmojo žodinio bylos nagrinėjimo, atsakyme į papildomą prieštaravimo pareiškimą tvirtinama, kad papildomas prieštaravimo pareiškimas buvo „akivaizdaus kaltinamojo šališkumo rezultatas“. Pasak įmonės „Qualcomm“, po pirmojo žodinio bylos nagrinėjimo Komisija atliko atsitiktinę paiešką, o turėjo baigti savo tyrimą, įmonei „Qualcomm“ paneigus prieštaravimo pareiškime išdėstytus argumentus. Panašiai, i) įmonės „Qualcomm“ atsakyme į faktų pranešimą teigiama, kad byla prieš įmonę „Qualcomm“ yra šališko ir nesąžiningo tyrimo rezultatas, ir ii) tuo, kad įmonė „Qualcomm“ pateikė „kitus dokumentus“, kaip nurodyta 36 punkte, apskritai bandoma kelti abejonių dėl antrojo žodinio bylos nagrinėjimo ir tyrimo byloje AT.39711 objektyvumo.
- (59) Įmonės „Qualcomm“ tvirtinimai dėl jos teisėtų lūkesčių yra nepagrįsti. Be to, vien tai, kad Komisija, ypač atsižvelgdama į klausimus, kuriuos iškėlė įmonė „Qualcomm“ atsakydama į prieštaravimo pareiškimą, po pirmojo žodinio bylos nagrinėjimo atliko tolesnius tyrimus, savaime nereiškia kaltinamojo šališkumo. Iš tikrųjų, remiantis teismų praktika, galima konstatuoti, jog kadangi Komisija turi atsižvelgti į administracinės procedūros metu atsirandančius veiksniai, norėdama arba atsisakyti tokių prieštaravimų, nes įrodyta, kad jie nepagrįsti, arba iš dalies pakeisti ir papildyti savo argumentus tiek faktiškai, tiek teisiškai, ji turi teisę iš dalies pakeisti savo argumentus (ar jų aspektus), prireikus pateikdama papildomą prieštaravimo pareiškimą⁽²¹⁾. Taip pat reiktų turėti omenyje, kad kai tokia byla, kaip AT.39711, yra pagrįsta oficialiais skundais, jos negalima paprasčiausiai nutraukti, šių skundų neatmetus.

⁽¹⁸⁾ Taip pat, be kita ko, žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt./Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 187 punktą ir 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Merck/Komisija*, T-470/13, EU:T:2016:452, 471 punktą.

⁽¹⁹⁾ Žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt./Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 188 punktą.

⁽²⁰⁾ Žr. 2019 m. balandžio 9 d. Sprendimo *Qualcomm ir Qualcomm Europe/Komisija*, T-371/17, EU:T:2019:232, 136 punktą.

⁽²¹⁾ Šiuo klausimu visų pirma žr. 1972 m. liepos 14 d. Sprendimo *Bayer/Komisija*, 51/69, EU:C:1972:72, 11 punktą, 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM/Komisija* 60/81, EU:C:1981:264, 18 punktą, 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *JCB Service/Komisija*, C-167/04 P, EU:C:2006:594, 100 ir 101 punktus ir 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *Polimeri Europe/Komisija*, T-59/07, EU:T:2011:361, 73 punktą.

8.5. ***Tvirtinimai, kad papildomas prieštaravimo pareiškimas yra piktnaudžiavimas Komisijos įgaliojimais ir gero administravimo pareigos pažeidimas***

- (60) Remiantis atsakymu į papildomą prieštaravimo pareiškimą, kadangi papildomas prieštaravimo pareiškimas „yra netinkamo vadovavimo ir kaltinamojo šališkumo rezultatas“, jis yra „piktnaudžiavimas Komisijai suteiktais tyrimo įgaliojimais“. Kitaip tariant, įmonė „Qualcomm“ teigė, kad Komisija pažeidė gero administravimo pareigą, kaip apibrėžta Chartijos 41 straipsnyje, nes papildomas prieštaravimo pareiškimas yra netinkamo administravimo įrodymas ir kaltinamojo šališkumo rezultatas.
- (61) Iš 45–59 punktų matyti, kad įmonės „Qualcomm“ tvirtinimai apie netinkamą administravimą ir kaltinamąjį šališkumą yra neįtikinantys. Taigi, šie papildomi tvirtinimai taip pat yra neįtikinantys.

Baigiamosios pastabos

- (62) Atsižvelgiant į įmonės „Qualcomm“ pateiktą informaciją, sprendimo projekte, be kita ko, įmonė „Qualcomm“ laikoma atsakinga už mažesnės trukmės, nei nurodyta prieštaravimo pareiškime, pažeidimą.
- (63) Vadovaudamasis Sprendimo 2011/695/ES 16 straipsniu, išnagrinėjau, ar sprendimo projektas yra susijęs tik su tais prieštaravimais, dėl kurių įmonei „Qualcomm“ buvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę. Darau išvadą, kad taip ir yra.
- (64) Iš esmės konstatuoju, kad šioje byloje buvo užtikrinta galimybė veiksmingai naudotis procesinėmis teisėmis.

Briuselis, 2019 m. liepos 16 d.

Joos STRAGIER
